

ZESPOŁY LUDOWE W ŁOBZIE W LATACH 1980-2014r. KAPELA LUDOWA „ŁOBUZIACY” KALENDARIUM

Łobez to miasto powiatowe leżące w środkowej części województwa zachodniopomorskiego, zamieszkałe przez ludność napływową z różnych regionów Polski, ale w znaczniejszej części są to przesiedleńcy z kresów wschodnich. Dlatego też tworzenie kultury ludowej na terenie ziem odzyskanych po II wojnie wymagało niesamowitego zapału i determinacji od instytucji kultury i ich pracowników oraz muzyków amatorów [1; 2]. Przykładem niech będzie tworzenie zespołów ludowych na terenie miasta Łobez.

Wiosną 1884 r. powstała na terenie miasta kapela. Jej założycielem i instruktorem jest Kazimierz Malicki, artysta ludowy pochodzący z rodziny muzykującej. Jego ojciec oraz bracia muzykowali rodzinnie zasilając pobliskie kapele i zespoły muzyczne. Pasją muzyczną Kazimierz zaraził całą swoją rodzinę córkę Anię syna Krzysztofa oraz żonę Urszulę, a oni tę pasję przekazują dalej z pokolenia na pokolenie swoim synom i córkom. Kazimierz Malicki to wyjątkowa postać. Człowiek, który gra na wielu instrumentach chociaż jak sam twierdzi jest amatorem, nie ma przygotowania muzycznego. Człowiek obdarzony wielką wrażliwością, kocha muzykę czuje ją, to jego życiowa pasja. A do tego jest osobą skromną. W wywiadach prasowych powiedział „ja strasznie Kocham muzykę, mam to we krwi” „granie mnie uskrzydla” „to wielka rzecz, na scenie czuję, że żyję” „wstępuje we mnie radość życia” „jestem szczęśliwy, bo dzięki muzyce czuję się spełniony, ale też daję wiele radości innym ludziom” Dzięki kapeli odnalazł swoje miejsce w życiu [7].

Pierwotnie zespół nazywa się Nasza Kapela i wykonuje utwory własne folkloru miejskiego takie jak „Miasteczko Moje”, „Przy Fontannie”, „Nasza Kapela”, „Bar Zacisze” oraz zapożyczone ballady, sztajerki, tanga szemrane z folkloru miejskiego innych kapel. Potrzeba wystąpienia na dożynkach gminnych 1985r. wymusiła na muzykach zmianę repertuaru na utwory ludowe. Zmienia się również instruktor. Zostaje nim wieloletni nauczyciel muzyki w łobeskim liceum ogólnokształcącym oraz akompaniator Ludowego Zespołu Tanecznego działającego przy Łobeskim Domu Kultury pan Andrzej Mielczarek. Zmienia się również pierwotny skład kapeli. Przybywają nowi muzycy i nowe instrumenty. Zostają również zakupione stroje ludowe. Występ podczas dożynek został bardzo dobrze odebrany przez organizatorów i mieszkańców miasta Łobez. Kapela uwierzyła w swoje możliwości muzyczne i coraz częściej jest zapraszana na różnego rodzaju święta, uroczystości nawet do ościennych gmin. Zespół coraz częściej bierze udział w przeglądach, festiwalach, piknikach ludowych w województwie. Tam zdobywa nowe doświadczenia muzyczne i rywalizuje z najlepszymi kapelami. W niedługim czasie zostaje jednym z najlepszych zespołów w naszym regionie. W 1989r. występuje w Regionalnym Pikniku Ludowym w Świnoujściu. Swoją żywiołowością grą z przypiętym ostrym przycinaniem na instrumentach zaskakuje publiczność która wykrzykuje „przyjechali łobuziaczy z Łobza”. I tak nazwa przylgnęła do kapeli i od tego zdarzenia do chwili obecnej pełna nazwa zespołu brzmi Kapela Ludowa „Łobuziaczy”.

Przez wiele lat występowała na różnych festiwalach, przeglądach, koncertach w kraju i za granicą reprezentując nasz kraj, region, miasto [3]:

1986/87- wyróżnienie w Wojewódzkim Przeglądzie Kapel Ludowych i Zespołów Śpiewaczych. 1989r- wyróżnienie na Pikniku Ludowym w Świnoujściu. 1991r- udział w Wojewódzkim Przeglądzie Amatorskiego Ruchu Artystycznego w Lipianach. 21-22.08.1993r – udział w VI Prezentacjach Kulturalnych wsi Koszalińskiej w Drawsku Pomorskim. 01.05.1993r – wyróżnienie w Rejonowym Przeglądzie Muzycznych zespołów Estradowych w Stargardzie Szczecińskim. 13.06.1993r- udział w Wojewódzkim Przeglądzie Muzycznym Zespołów Ludowych w Lipianach. 09.04.1995r- udział w Rejonowym Przeglądzie Muzycznych Zespołów Estradowych w Stargardzie Szczecińskim. 1995r – udział w Pikniku Ludowym w Świnoujściu. 1995r – wyróżnienie na Wojewódzkim Przeglądzie Kapel Ludowych w Lipianach. 1995r – udział w Międzynarodowym Festiwalu Folklorystycznym w Strzegomiu. 1996r – wyróżnienie na Wojewódzkim Przeglądzie Kapel Ludowych w Lipianach. 1996r – I miejsce na Festiwalu Muzyki Ludowej w Kamieniu Pomorskim. 3). 1996r – udział w Ogólnopolskim Turnieju Instrumentalistów w Gryfinie. 1997r – udział w Międzynarodowych Spotkaniach z Folklorem w Pyrzycach. 1997r – wyróżnienie w Regionalnym Przeglądzie Kapel, Śpiewaków, Instrumentalistów i Gawędziarzy Ludowych w Żninie. 1997r – Wyróżnienie w Wojewódzkim Przeglądzie Muzycznym Zespołów Folklorystycznych w Lipianach. 28-30.08.1998r – Wyróżnienie w Wojewódzkim Przeglądzie Muzycznym Zespołów Folklorystycznych w Lipianach. 20.09.1998r – wyróżnienie na Ogólnopolskim Przeglądzie Kapel Ludowych i Śpiewaków w Żninie. 31.07-02.08.1998r- udział w III Festiwalu Współczesnej Kultury Ludowej w Wolinie. 04.03.1998r – występ Kapeli Ludowej na imprezie „Kaziuki Wileńskie” w Świdwinie. 13.06.1999r – wyróżnienie w XIV Wojewódzkim Przeglądzie Zespołów Folklorystycznych w Lipianach. 1999r – udział w dożynkach województwa zachodniopomorskiego w Gryficach [4]. 1999r – udział w Europejskich Spotkaniach Integracyjnych w Koszalinie. 1999r- I miejsce w Ogólnopolskim Przeglądzie Kapel Ludowych i Śpiewaków w Żninie. 11.06.2000r – II miejsce w XV Wojewódzkim Przeglądzie Zespołów Folklorystycznych w Lipianach. 03.09.2000r –II miejsce w Przeglądzie Pieśni Ludowych Pomorza Zachodniego w Drawsku Pomorskim. 2000r- udział w imprezie „ Skarby Pomorza Zachodniego w Łobzie. 2000r-udział w Przeglądzie Kultury Wsi Polskiej w Drawsku Pomorskim. Kapela otrzymała szczególne podziękowanie za muzyczne ubarwienie korowodu. 26.05.2001r – udział w III Dniach Ińska – wyróżnienie w kategorii muzycznych zespołów ludowych w I Powiatowym Przeglądzie Amatorskiego Ruchu Artystycznego, wyróżnienie w kategorii muzycznych zespołów ludowych. 09.06.2001r – II miejsce w XVI

Wojewódzkim Przeglądzie Zespołów Folklorystycznych w Lipianach. 25.11.2001r – udział w Ogólnopolskim Festiwalu Twórczości Muzyków Niewidomych w Turku. 12.04.2003r – Laureat w Powiatowym Przeglądzie Zespołów Ludowych w Łobzie. 15.06.2003r – Wyróżnienie na XVIII wojew. Przeglądzie Zespołów Folklorystycznych i Gawędziarzy Ludowych w Lipianach. 20.06.2004r – udział w XIX w Wojewódzkim Przeglądzie Zespołów Folklorystycznych i Gawędziarzy Ludowych w Lipianach. 07-08.08.2004r – IV miejsce w VIII Festiwalu Współczesnej Kultury Ludowej w Kamieniu Pomorskim. 28-29.08.2004r – Srebrna Malwa w XVII Prezentacjach Folklorystycznych Pomorza Zachodniego w Drawsku Pomorskim. Prezentacje potocznie nazywane przez mieszkańców Drawska „Malwami” kojarzy się z rozśpiewanym barwnym korowodem i ludową nutą. 19.06.2005r – I miejsce w XX Jubileuszowym Wojewódzkim Przeglądzie Zespołów Folklorystycznych i Gawędziarzy Ludowych w Lipianach. 30-31.07.2005r- Wyróżnienie w IX Festiwalu Współczesnej Kultury Ludowej w Kamieniu Pomorskim. 27-28.08.2005r – Srebrna Malwa w XVIII Prezentacjach Folklorystycznych Pomorza Środkowego w Drawsku Pomorskim. 18.06.2006r wyróżnienie w XXI Wojewódzkim Przeglądzie Zespołów Folklorystycznych i Gawędziarzy Ludowych w Lipianach. 29-30.07. 2006r – wyróżnienie w X Festiwalu Współczesnej Kultury Ludowej „Nasze Dziedzictwo”. 26-27.08.2006r - Srebrna Malwa w XIX Prezentacjach Folklorystycznych Pomorza Zachodniego w Drawsku Pomorskim. Obok kapeli wystąpił Powiatowy Zespół Taneczny. II miejsce otrzymuje zespół „Łobuziaczy” kategorii „Kapela Ludowa”. 17.06.2007r – udział w Wojewódzkim Przeglądzie Zespołów Folklorystycznych i Gawędziarzy Ludowych w Lipianach. 11-12.08.2007r – II miejsce w kategorii „kapela ludowa” na XI Festiwalu Współczesnej Kultury Ludowej w Kamieniu Pomorskim. 25-26.08.2007r- Udział w XX prezentacjach folklorystycznych Pomorza środkowego w Drawsku Pokorskim. 21-23.11.2008r II miejsce w V Jubileuszowym Pomorskim Przeglądzie Zespołów Folklorystycznych Biesiadnych i Kapel Podwórkowych im św. Andrzeja w Debrznie. 16.03.2008r wyróżnienie w Wojewódzkim Przeglądzie Zespołów Folklorystycznych „Łobeska Baba Wielkanocna” w Łobzie. 25.07.2009r – Udział w I Drawskim Jarmarku Folkloru w Drawsku Pomorskim. 2009r wyróżnienie w Wojewódzkim Przeglądzie Zespołów Folklorystycznych „Łobeska Baba Wielkanocna” w Łobzie. 04-06.03.2010r- udział w XVIII wydaniu „Kaziuków Wileńskich” w Świdwinie. 2010r wyróżnienie w Wojewódzkim Przeglądzie Zespołów Folklorystycznych „Łobeska Baba Wielkanocna” w Łobzie. 28.03.2010r – wyróżnienie w Wojewódzkim Przeglądzie Zespołów Folklorystycznych „Łobeska Baba Wielkanocna” w Łobzie. 07.08.2010r – II miejsce w Festiwalu Folklorystycznym „Krajobrazy Sceny Ludowej” w Czarnem 2011r wyróżnienie w Wojewódzkim Przeglądzie Zespołów Folklorystycznych „Łobeska Baba Wielkanocna” w Łobzie. 21.01.2012r – Udział w cyklicznej imprezie Doberskie Zapusty w Dobrej Nowogardzkiej. 2012r wyróżnienie w Wojewódzkim Przeglądzie Zespołów Folklorystycznych „Łobeska Baba Wielkanocna” w Łobzie. 2013r wyróżnienie w Wojewódzkim Przeglądzie Zespołów Folklorystycznych „Łobeska Baba Wielkanocna” w Łobzie. 06.01.2014r – Udział w I Orszaku Święta Trzech Króli w Łobzie. 2014r wyróżnienie w Wojewódzkim Przeglądzie Zespołów Folklorystycznych „Łobeska Baba Wielkanocna” w Łobzie .

Dożynki Prezydenckie w Spale

Wspaniałym przeżyciem i okazją było dwukrotne zaproszenie Kapeli Ludowej „Łobuziaczy” na Centralne Dożynki Prezydenckie odbywające się w Spale.

Pierwszy wyjazd to 8.09.1998r. a drugi w rok później. Kapela „Łobuziaczy” wraz z zespołem śpiewającym oraz parami tanecznymi wystąpiła obok innych zespołów ludowych na scenie głównej inaugurując dożynki prezydenckie. Ogrywała również wieniec dożynkowy województwa zachodniopomorskiego. Członkowie kapeli dostąpili zaszczytu rozmowy z parą prezydencką a jedna z tancerek (Iwona Jaruzel) została nawet zaproszona na kolana Pana Prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego [5, s. 9].

Międzynarodowe Targi „Polagra” – Poznań

Wielkim zainteresowaniem cieszyły się występy naszej Kapeli Ludowej podczas Targów „Polagra” w Poznaniu. Kapela Łobuziaczy „wybijała” się zarówno muzyką jak i strojami wśród innych zespołów. Towarzyszył jej żywiolowy Powiatowy Zespół Tańca Ludowego.

Ważniejsze koncerty zagraniczne

W czasie swojej 30- letniej działalności Kapela ludowa „Łobuziaczy” wielokrotnie reprezentowała nasz kraj, region i miasto za granicami kraju.

Affing-Bawaria-Niemcy miasto partnerskie Łobza

W 1997r i 2000r. kapela „Łobuziaczy” gościła w Affing (Bawaria, Niemcy). Zespół otrzymał zaproszenie na spotkanie folklorystycznych grup muzycznych z okazji obchodów święta miasta Affing. W trakcie tego kilkudniowego pobytu kapela wykonała wiele koncertów w szkołach, przedszkolach, ale najważniejszym punktem pobytu był koncert na scenie głównej [8].

Svalov-Szwecja miasto partnerskie Łobza

W dniach od 2-4.07.1999 r. Kapela „Łobuziaczy” prezentowała swój dorobek artystyczny w miejscowości SVAVOV (Szwecja) podczas Festiwalu Grup Folklorystycznych. Jest to również miasto partnerskie Łobza. Oprócz kapeli na tym festiwal brała udział orkiestra dęta Łobeskiego Domu Kultury i wspólnie koncertowali podczas targów gospodarczych, ale także odbył się koncert w Szkole Muzycznej oraz wspólny koncert w hali widowiskowo-sportowej.

XVIII Międzynarodowy Festiwal Muzyczny Hagen-Niemcy

W 2002 r. w dniach od 10-13.05 kapela gościła w (Niemcy, Hagen) gdzie odbywał się XVIII Międzynarodowy Festiwal Muzyczny. Jest to cykliczna impreza skupiająca wykonawców z krajów europejskich. W 2002 r. Kapela „Łobuziaczy ”dostała zaszczytu uczestnictwa w tej europejskiej prestiżowej imprezie. W festiwalu uczestniczyły 84 zespoły z 12 państw. Łobeska kapela wystąpiła w składzie 14- osobowym. Byli to muzycy, instrumentalisci, śpiewacy i tancerze. W czasie tego pobytu kapela „Łobuziaczy” zaprezentowała swój dorobek artystyczny podczas XVI Brandenburskiej Wystawy Rolniczej w Poczdamie oraz zagrała w koncercie galowym na scenie głównej w Hagen. Występom kapeli towarzyszyło duże zainteresowanie czego dowodem były pochlebne recenzje prasowe oraz podziękowania i gratulacje ze strony organizatorów.

GalaTaneczna w Neubrandenburgu(Niemcy)

W dniach od 23-25.08.2002r. Kapela Łobuziaczy uczestniczyła wspólnie z zespołem tanecznym „Iskra” w Gali Tanecznej w Neubrandenburgu(Niemcy). Na tę galę obok własnego zespołu przybyły zespoły z Norwegii i Niemiec prezentując swój dorobek przed mieszkańcami. Kapela Łobuziaczy koncertowała na scenie głównej. Również podczas pobytu odbyły się warsztaty taneczne, na których poszczególne zespoły w ciągu dwóch dni nauczały tańców narodowych .Finałowy koncert odbył się w dniu 25.08.2002r. na Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie [6].

EXPO 2000 – Hannover-Niemcy

W 2000r. Stowarzyszenie Gmin Pojezierza Drawskiego organizowało wystawę na Targach EXPO 2000 Hannover (Niemcy) i w celu uświetnienia swojego stoiska i zaprezentowania dorobku artystycznego tego regionu zaprosiło kilka kapel ludowych wśród których znalazła się kapela „Łobuziaczy”. Przez dwa dni kapele grały na stoisku naszego regionu i wówczas padł rekord oglądalności naszej wystawy co stało się za sprawą kapel ludowych gdyż grały one nie tylko w hali wystawowej ale wyszły na zewnątrz i swoją muzyką i barwnymi strojami przyciągały publiczność.

DRNISZ- Chorwacja

W 2000r. do tej miejscowości udała się delegacja Gminy Łobez w celu podpisania współpracy kulturalnej. Towarzyszyła im kapela „Łobuziaczy”. Wyjazd był okazją do zaprezentowania kultury polskiej.

Kiejdany-Litwa miasto partnerskie Łobza

Łobez to miasto, które współpracuje z wieloma partnerskimi miastami. Wśród nich są Kiejdany na Litwie. Od wielu lat organizowana jest w tym mieście impreza pod nazwą „Mosty Przyjaźni” związane z obchodami święta tego miasta. W 2005r. Kapela „Łobuziaczy” towarzyszyła delegacji miasta Łobza, która została zaproszona na obchody tego święta.

Kapela Ludowa „Łobuziaczy” wielokrotnie była zapraszana do Radia Szczecin i Koszalin a szlagierem, sztandarowym jej utworem jest piosenka pt „,Diabeł Babe Niesie” , która przez wiele miesięcy zajmowała pierwsze miejsce na liście przebojów ludowych w Radiu Koszalin.

W 2009r. Kapela „Łobuziaczy” otrzymała zaproszenie od v-ce Ministra Kultury Białorusi na Międzynarodowy Festiwal Zespołów Ludowych w Postawach. Jednak ze względu na stan zdrowia kierownika zespołu do wyjazdu nie doszło.

Kapela Ludowa „Łobuziaczy” od 2006r. przygrywała Powiatowemu Zespołowi Tańca Ludowego. Instruktorem była pani choreograf Halina Kluczewska. Zespół składał się z sześciu par tanecznych. Występował wraz z kapelą w strojach z regionu łowickiego. Debiutował podczas II Łobeskiej Baby Wielkanocnej. W 2007r.zespół zdobywa I miejsce na Wojewódzkim Przeglądzie Zespołów Pieśni i Tańca w Policach. W 2009r. reprezentuje Powiat Łobeski na Polsko-Niemieckim Festiwalu Młodzieży w Strasburgu-Niemcy. Wielokrotnie koncertuje na najważniejszych festiwalach województwa zachodniopomorskiego zdobywając laury.

W 2010r z powodu choroby pani choreograf zespół zostaje rozwiązany. Próby reaktywowania zespołu nie powiodły się. W 2012 r. Zawija się Dziecięcy Zespół Tańca Narodowego ,który nie współpracuje z Kapelą Ludową „Łobuziaczy” korzysta z własnych nagrań.

Członkowie zespołów uświetniają swoimi występami w cykliczne imprezy odbywające się na terenie gminy i powiatu ,województwa i kraju. Są to dożynki, jubileusze par małżeńskich, złote gody, zapusty, święto chleba, Kaziuki, uroczystości rodzinne, urodziny osób starszych, witanie zagranicznych delegacji, Dni Łobza, pożegnania lata, uroczystości ślubne, baba wielkanocna, darcie pierza, małe żniwa. Kapela gra i śpiewa różne utwory, ma bogaty repertuar, praktycznie jest przygotowana pod tym względem na każdą okazję. Gra utwory z centralnej Polski z Kielecczyny, Lubelszczyzny Kujaw Mazowsza. Na koncertach zaprasza widzów na wędrowną muzyczną i prezentuje utwory, które od wieków żyją w danym regionie Polski lub pochodzą z kresów. Kierownik kapeli w przerwach między utworami opowiada historię kapeli, mówi o barwnych strojach oraz o folklorze charakterystycznym dla danego rejonu.

Działalność łobeskich zespołów ludowych przyczyniła się ,że od 2010r w naszym mieście podczas Jarmarku „Łobeska Baba Wielkanocna’ odbywają się Wojewódzkie Spotkania z Folklorem w pięciu kategoriach. Zespoły Pieśni i Tańca, Ludowe Zespoły Taneczne, Kapele Ludowe, Soliści instrumentalisci oraz Zespoły Obrzędowe. Jest to największe wydarzenie kultury ludowej w naszym województwie z udziałem Telewizji i Radia Szczecin. Okazuje się, że w społeczeństwie lokalnym jest duże zapotrzebowanie na ten rodzaj muzyki. Muzyka i śpiew towarzyszy ludziom od najdawniejszych czasów. Przez muzykę wyrażamy swoją radość, rozładowujemy stresy jest lekiem na smutek i przygnębienie. Tworzenie i odtwarzanie muzyki ma ogromne wartości wychowawcze, sprawia że ludzie z pożytkiem spędzają wolny czas. I nie jest to ważne czy ludzie muzykują profesjonalnie, zawodowo czy amatorsko.

Łobeskie zespoły ludowe przez wszystkie lata swojego istnienia swoją muzyką, tańcem, śpiewem i strojem udowodniły, że kontynuują to co w muzyce ludowej jest najważniejsze-tradycję i przekazują te wartości młodszemu pokoleniom [1; 2].

Bibliografia:

1. Matłowski, B. Tradycje Polskiej muzyki ludowej w kulturze Pomorza Zachodniego w latach 1945 – 1970 / Bogdan Matłowski. – Szczecin : Dokument, 2002. – 296 s.
2. Matłowski, B. Kultura ludowa i jej przemiany na Pomorzu Zachodnim w latach 1970 – 2009 / Bogdan Matłowski. – Szczecin : Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Szczecin, 2011. – 458 s. – (Uniwersytet Szczeciński Rozprawy i Studia T. (DCCCLXI) ; 787).
3. Poczykowska, M. Łobuziaczy / Poczykowska Milena. – Wiadomości Łobeskie, 2004.
4. Poczykowska, M. Przybywa Amatorów / Poczykowska Milena. – Głos Szczeciński, 1996.
5. Poczykowska, M. Prezydenckie Dożynki / Poczykowska Milena. – Wiadomości Łobeskie. – 2002. – № 1. – S. 9.
6. Poczykowska, M. Gala Taneczna w Neubrandenburgu / Poczykowska Milena. – Wiadomości Łobeskie. – 2004. – № 9.
7. Wa-wa. Drugie Życie Kazimierza. – Głos Szczeciński, 1995.
8. Małysek, W. Łobuziaczy w Bawarii / Małysek, Wiesław. – Wiadomości Łobeskie. – 2000. – № 9.